

Ulykker og skader

Befolkningens bruk av sykehustjenester kan gi en viss pekepinn på viktige trekk ved så vel helsetjenester som helsetilstand i kommunene. Sykehusinnleggelse kan gi innsikt i problematikken rundt utbredelse av både sykdom og bakenforliggende risikofaktorer, og kan bidra med verdifull informasjon for å få oversikt over helsetilstanden i befolkningen.

Skader: Selv om dødeligheten av skader og ulykker har gått nedover siden 1950-tallet er ulykkeskader fortsatt et helseproblem, spesielt blant barn, unge og eldre. Blant eldre er hoftebrudd spesielt alvorlig fordi det kan medføre redusert funksjonsevne og behov for hjelp, og dermed redusert livskvalitet. Blant ungdom og unge menn forårsaker trafikkulykker både redusert helse og tapte liv. Det er et betydelig potensial for forebygging av skader og ulykker. Sykehusbehandlede personskader viser kun omfanget av de alvorligste skadene.

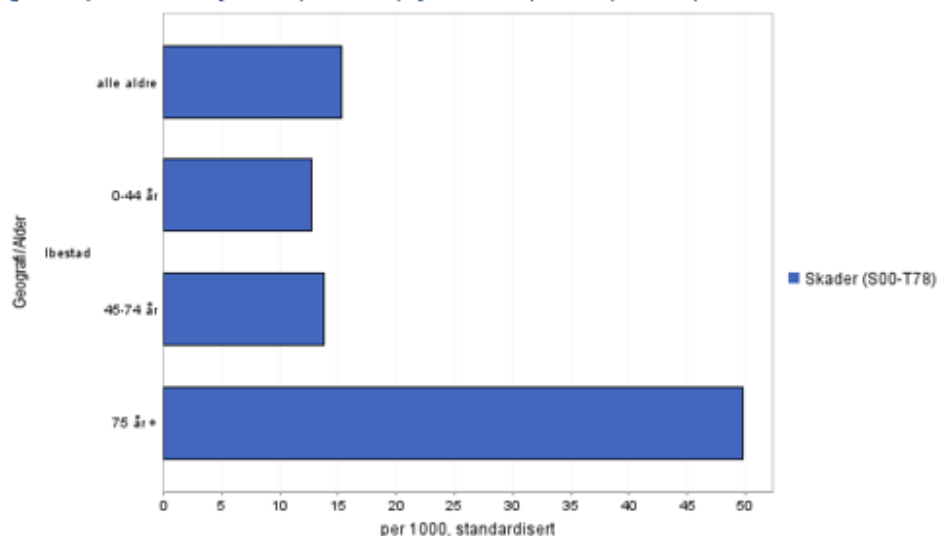
Tabell 45 Spesialisthelsetjenesten, somatikk, kjønn samlet, alle aldre, per 1000. Standardiserte tall

Ulykker og skader		2010-2012	2011-2013	2012-2014	2013-2015	2014-2016	2015-2017
Geografi	Sykdomsgruppe						
Hele landet	Skader (S00-T78)	14,2	14,2	14,0	13,9	13,7	13,7
	Hodeskader (S00-S09)	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,4
	Hoftebrudd (S72.0-S72.2)	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8
Troms Romså	Skader (S00-T78)	13,9	13,9	13,5	13,2	13,2	13,4
	Hodeskader (S00-S09)	2,1	2,1	2,1	2,0	1,9	2,0
	Hoftebrudd (S72.0-S72.2)	1,9	1,9	1,8	1,7	1,8	1,8
Ibestad	Skader (S00-T78)	15,5	16,6	16,9	17,1	17,4	15,3
	Hodeskader (S00-S09)	2,7	2,3	3,3	3,1	3,2	2,0
	Hoftebrudd (S72.0-S72.2)	1,5	1,5	1,2	1,1	1,5	2,1

Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Antall pasienter innlagt (dag- og døgnopphold) i somatiske sykehus per 1000 innbyggere per år. Dersom en person legges inn flere ganger i løpet av kalenderåret med samme sykdom/ lidelse, telles vedkommende kun én gang. Statistikken viser 3 års glidende gjennomsnitt.

Figur 42 Spesialisthelsetjenesten, somatikk, kjønn samlet, skader per 1000, Ibestad kommune. Standardiserte tall 2015-2017



Kilde: Kommunehelse statistikkbank

Tabell 46 Utskrivninger sykehus, Troms fylke

Utskrivninger sykehus: Troms fylke					
Diagnose	2018	2019	2020	2021	2022
Skader, forgiftninger og andre konsekvenser av ytre årsaker	3713	3926	3860	3853	3750
Brudd på hodeskalle, ansiktsknokler og halsregion	83	93	96	80	102
Skader i overekstremitet	682	773	782	738	693
Brudd av lårben	460	443	467	467	502
Hjernerystelse og andre indre hodeskader	279	237	264	297	296
Forgiftning	202	214	199	231	210

Kilde: SSB – 10261

Utskrivninger sykehus, Troms og Finnmark fylke, 2022					
Diagnose	0 – 19 år	20 – 59 år	60 – 69 år	70 – 79 år	80 år +
Skader, forgiftninger og andre konsekvenser av ytre årsaker	477	1285	491	701	796
Brudd på hodeskalle, ansiktsknokler og halsregion	9	50	14	10	19
Skader i overekstremiteten	141	267	93	118	74
Brudd av lårbenet	6	31	55	132	278
Hjernerystelse og andre indre hodeskader uten skallebrudd	63	65	35	63	70
Forgiftning	66	105	11	16	12

Kilde: SSB - 10261

Status: Kun «gamle tall» tilgjengelig. Totalt høyere andel skader sammenlignet med fylket og landet. 2015-2017: 15,3 per 1000, mot 13,4 per 1000 i Troms og 13,7 per 1000 i Norge.

Utskrivninger fra sykehus viser generell tendens over tid, samt hvordan skader fordeler seg i aldersgrupper.

Mulige årsaker: Generelle risikofaktorer: Fysiske forhold, manglende forebyggende tiltak, vurderingsevne, uhell, egeninnsikt, risikovurdering, kroniske sykdommer og høy andel eldre mennesker i befolkningen.

Mulige konsekvenser: Redusert funksjon og livskvalitet, økt hjelpebehov, inaktivitet, for tidlig død, personlige og samfunnsøkonomiske konsekvenser.